

Het spook van het terrorisme

Het integratie- en immigratiedebat in Duitsland

Achtergrond - 1 december 2005

Ook nadat overeenstemming is bereikt tussen de bondsregering en de oppositie over de [immigratiewet](#), worstelt Duitsland nog steeds met de integratie van zijn allochtonen. Slechts een enkeling herkent de "[historische wending](#)", die minister van Binnenlandse Zaken Otto Schily ([SPD](#)) na de overeenstemming met vertegenwoordigers van [CDU](#) en [CSU](#) heeft bezworen.

De immigratiewet had deze situatie moeten tegengaan. De SPD en de Grünen wilden de knapste koppen ter wereld naar Duitsland lokken, om het land een economische impuls te geven. Voor het eerst zou onderscheid gemaakt worden tussen mensen, die Duitsland nodig heeft en diegenen, die op bescherming voor dictatuur, oorlog en armoede zijn aangewezen.

Een puntensysteem had de immigratie van hoog gekwalificeerde buitenlanders moeten regelen. Op basis van opleidingsniveau, leeftijd en kennis van het Duits van de kandidaat, had berekend moeten worden wie permanent in het land mocht blijven. Het idee daarachter: gestuurde immigratie betekent verscheidenheid en verscheidenheid werkt concurrentie in de hand. Prestatiegerichte, creatieve immigranten stimuleren de autochtone bevolking en versterken Duitslands positie in de mondiale concurrentie. Ondernemers en vakbonden begroetten het systeem, omdat ze hoopten dat het het einde van de maatschappelijke vergrijzing zou betekenen en voor nieuwe betalers voor de pensioenen en ziektefondsen zou zorgen.

Met de aanslagen van 11 september 2001 sloeg de stemming echter om. Sindsdien is de discussie rond integratie en een vooruitstrevend migratiebeleid veranderd in een [debat over veiligheid](#). De aanslagen van Madrid hebben deze trend nog eens versterkt. De hoog gekwalificeerde computertechicus uit India, die met een [Green Card](#) kan worden gehaald, is plotseling niet meer zo aantrekkelijk. Een nieuwe bedreiging vormt in plaats daarvan de slapende moslim, die een onbekend bestaan leidt in Duitsland en zich op commando tot het terrorisme bekeert. Allochtonen worden een veiligheidsrisico en de onderhandelingen over immigratie discussies over binnenlandse veiligheid.

Zo nam de CSU bijvoorbeeld het [geval-Kaplan](#) als aanleiding om te eisen dat van

terrorisme verdachte personen om veiligheidsredenen opgesloten konden worden. Metin Kaplan, islamitische extremist en zelfbenoemde 'Kalief van Keulen', dook in mei onder de neus van de politie voor korte tijd onder, nadat een gerechtshof zijn uitlevering aan Turkije rechtsgeldig had verklaard. Kaplan had opgeroepen tot moord van zijn tegenstanders en was daarom in 2000 veroordeeld tot vier jaar cel.

Restrictief

Met het oog op deze omstandigheden werd de immigratiewet nu wezenlijk restrictiever opgevat dan oorspronkelijk gepland. De algemene immigratiestop blijft bestaan, het puntensysteem is komen te vervallen. Enkel uitmuntende wetenschappers en managers kunnen een werkvergunning voor onbepaalde tijd krijgen. Zelfstandige ondernemers krijgen pas een verblijfsvergunning als ze minstens één miljoen euro investeren en tien arbeidsplaatsen scheppen. Nieuwkomers zullen worden onderworpen aan een antecedentenonderzoek bij de binnenlandse veiligheidsdienst, immigranten moeten vroegere veroordelingen in het buitenland opgeven. Daarnaast kunnen mensensmokkelaars en zogenoemde 'geestelijke brandstichters' makkelijker worden uitgewezen.

De wet draagt nog maar beperkt bij tot de integratie van buitenlanders in de Duitse samenleving. Wel kunnen slachtoffers van vervolging door anderen dan de staat en van vervolging op grond van geslacht asiel krijgen. Bovendien stelt de staat tot 2010 elk jaar 215 tot 235 miljoen euro ter beschikking voor integratiecursussen. Een sfeer van openheid in de omgang met allochtonen zal door de nieuw geformuleerde paragrafen in Duitsland evenwel niet zijn intrede doen.

Karsten Polke-Majewski is freelance-journalist in Bielefeld en schrijft onder andere voor [Die Zeit](#), [Frankfurter Allgemeine Sonntagszeitung](#) en [Financial Times Deutschland](#). In 2000 was Polke-Majewski in het kader van het [Duits-Nederlandse journalistenstipendium](#) te gast in de economie-redactie van [Trouw](#).

Uit het Duits vertaald door Pim Huijnen

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/3880/het-spook-van-het-terrorisme>